

วันอาสาฬหบูชา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอาสาฬหบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประกาศธรรมจักร สอนปัญจวัคคีย์ เหมือนกับผู้ที่ปฏิบัติ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมตามความเป็นจริงแล้วเอาธรรมความเป็นจริงนั้น ออกมาประกาศให้โลกรู้ไฉน เคลื่อนไฉน พระพุทธเจ้าประกาศธรรมจักร เห็นไหม เทวดาส่งขึ้นไป เป็นชั้นๆ เลยกว่าพระพุทธเจ้าได้ประกาศธรรมจักร ธรรมจักรนี้ได้เคลื่อนไปแล้ว สิ่งที่ว่าไม่มีมัน ได้เกิดขึ้นตามความเป็นจริงแล้วไฉน

เพราะถ้าพระพุทธเจ้าพูด พระพุทธเจ้ารู้องค์เดียว พระพุทธเจ้าตรัสรู้ มีความสุขมาก เสวย วิมุติสุขอยู่ตั้ง ๔๕ วัน เสวย ๗ วัน ๗ วันมาตลอดเลย แล้วสุดท้ายถึงออกมาสอนปัญจวัคคีย์ไฉน แล้วพระอัญญาโกณฑัญญะได้ตรัสรู้ธรรมตาม คือมีพยานยืนยันกันว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว

นี่ใครก็บอกได้ สมัยก่อนที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้มีคนปฎิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ เป็น พระพุทธเจ้าๆ มากมายเลย แต่ไม่สามารถมีเครื่องยืนยันได้ แต่วันนี้พระพุทธเจ้าประกาศ ธรรมจักร ประกาศเสร็จแล้วพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เป็นผู้ที่เห็นเป็นพยานกัน ไฉน เป็นผู้เห็นตามธรรม อย่างเช่น นักวิทยาศาสตร์ทดลองวิทยาศาสตร์เสร็จแล้ว แล้วมีผู้ทดลอง ซ้ำ แล้วมันเหมือนกันไฉน ถึงเป็นพยานออกมายืนยันว่าเป็นธรรมะที่แท้จริง

วันนี้ถึงเป็นวันสำคัญที่ให้ชาวพุทธนี้ได้เป็นนักขัตฤกษ์ ต้องให้มาทำบุญกุศล คิดถึงหลัก ความจริงอันนั้น ธรรมะอันสูงส่งคือ เอโก ชัมโม ธรรมอันเอกไฉน ธรรมอันเอกเป็นเครื่องอยู่อาศัย เราถวายเทียนพรรษา เห็นไหม ถวายเทียนพรรษาเพื่อจุดให้แสงสว่าง มันเป็นตัวแทนของปัญญา ไฉน แสงสว่างของปัญญานะ อาโลโก อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา อุทะปาที

อาโลโก อุทะปาที ความสว่างของธรรมจักร มันรวมกันแล้วมันสว่างไสว สว่างภายใน นะ นี่ตาใสๆ มองเห็นอย่างนี้ เหมือนคนตาบอดเพราะอะไร? เพราะเห็นด้วยตาเนื้อใจ การพิจารณาเหมือนกัน เราพิจารณาทางโลก พิจารณาไปแล้วเราอยากได้หรือไม่อยากได้ เรามองสมบัติของโลก เรามองสภาวะความเป็นไปของโลกมันเสื่อม แล้วเรามีความเศร้าใจว่าอย่างไร? เราอยากให้มันกลับขึ้นมาให้มันดีอย่างเก่าใช่ไหม? เราไม่ได้สติใจว่ามันเป็นสภาวะตามความเป็นจริง

มันเป็นอนิจจัง เห็นไหม พระพุทธเจ้าบอกแล้วว่า

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปเป็นธรรมดา”

ความเจริญเกิดขึ้นมันคู่กับความเสื่อม ประเทศที่เจริญขึ้นมามากมายแล้วก็เสื่อมไปๆ โลกนี้มันเฉพาะโลกปัจจุบันนี้หรือ? เมืองที่เจริญนี้เป็นปัจจุบันนี้หรือ? คุณตั้งแต่ประวัติศาสตร์ เห็นไหม ตั้งแต่สมัยโรมันมันก็เสื่อมไปหมดแล้ว เสื่อมไปหมดแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน มันเสื่อมไปหมดแล้วเพราะมันเป็นอนิจจัง สรรพสิ่งนี้เป็นอนัตตาทั้งหมด ความเป็นอนัตตานี้เป็นความเคลื่อนไหว เพราะเราไม่มีปัญญารู้เท่าตามความเป็นจริงแบบ พระพุทธเจ้าสอนถึงเนื้อหาของธรรมใจ เนื้อหาของธรรมถึงว่าเราต้องถวายเทียนพรรษา เพราะมันเป็นเคล็ดใจ ว่าให้เรา มีแสงสว่าง ให้เรามีปัญญาพ้นจากความทุกข์อันนี้

ความทุกข์ที่มันฝังใจอยู่นี้เราพ้นไปได้อย่างไร? พ้นไปด้วยวิธีการใด? พ้นด้วยปัญญา เลาะความข้องใจออก เลาะด้วยอะไร? เลาะด้วยปัญญา ปัญญาตรงไหน? ปัญญาต้องเกิดจากสมาธิที่หนุนเนื่อง ไม่ใช่ปัญญาที่เราใคร่ครวญกันอยู่นี้ ปัญญาที่เราศึกษาเล่าเรียนนี้เป็นวิชาชีพ เป็นปัญญาที่หาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ไม่ใช่ปัญญาหาเลี้ยงใจ

ปัญญาหาเลี้ยงใจ คือว่าบังคับใจตัวเองไม่ให้เสวยอารมณ์สิ่งที่มีน้อยอยาก มันทะยานอยาก ใจมันทะยานอยาก มันคิดโกรธ มันคิดผูกพัน มันคิดรัก มันคิดอยากแสวงหา เห็นไหม คือมันเสวยอารมณ์ มันกินอารมณ์นั้นเข้าไปแล้ว ปัญญาต้องไปแยกแยะตรงนี้ แยกแยะว่าให้ปากของใจ ปากใหญ่ๆ ในหัวใจนี้ให้มันกินสิ่งที่ถูกต้อง ให้มันกินสิ่งที่ตามความเป็นจริง

วิชาชีพเลี้ยงปาก วิชารธรรมเลี้ยงหัวใจใจ เลี้ยงให้หัวใจนี้เป็นสุข เลี้ยงให้หัวใจนี้อิ่มหนำสำราญพอดู้อยู่ได้ ไม่ต้องเคลื่อนไปตามสิ่งที่เขาเขี้ยววนนะ หัวใจหรือตาของเราเห็นสิ่งโฆษณา

เห็นสิ่งชวนเชื่อ มันลากให้เราไปซื้อของได้ทุกอย่างที่เขาโฆษณาชวนเชื่อ จะจำเป็นหรือไม่ จำเป็นมันวิ่งตามเขาไป เพราะมันไม่มีปัญญาด้วยยังงี้

ปัญญาของโลก ปัญญาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นปัญญาสิ่งล่อ เขาเอาเครื่องนี้มาล่อ เห็นไหม คนมีปัญญา คนฉลาดเขาล่อให้คนโง่เดินตาม นี่ปัญญาอย่างนั้นเป็น โลกียปัญญา ปัญญาที่ว่าเคลื่อนไป เคลื่อนมาเป็นอนิจจังทั้งหมด แต่ปัญญาที่ว่าพระพุทธเจ้าสอนปัญญาภายใน คือปัญญาที่ว่าเราดูใจ ใจนั้นมันสุขหรือมันทุกข์

ความดูใจคือการฝึกฝนปัญญา สมาธิทำให้หัวใจนี้อึดหน้าสำราญในการอึดตัวมันเอง คือตัวพลังงานใจ จิตนี้มันเคลื่อนไปหมดเลย โองน้ำนี้มันรั่วมันจะไม่มีน้ำอยู่ในโองนั้นเลย เราปิดรูรั่วของโองนั้น น้ำจะเต็มโองนั้น น้ำเต็มโองนั้น โองนั้นจะชุ่มเย็นก่อน เพราะมันมีน้ำหล่อเลี้ยง แล้วเราไปใช้น้ำในโองนั้น เราจะเป็นประโยชน์

สมาธิเป็นอย่างนั้น ใจจิตนี้มันคิดมันออกหมด เวลาเราคิดอะไรที่เป็น โลก เราคิดกว้าง แต่เอาความคิดข้างนอกเข้ามา มันเหมือนเอาไฟเข้ามาเผาใจ เหมือนกับโองรั่ว โองนั้นรั่ว โองนั้นไม่มีน้ำ เราปิดโองนั้นก็ปิดโองเพื่อให้มันสะสมน้ำได้ คือเราอึดยังงี้ไม่ให้คิดเพื่อให้มันเป็นสมาธิ ความเป็นสมาธินี้เหมือนกับโองน้ำนั้นมันมีน้ำเลย แต่ปัญญาเกิดจากการใช้น้ำนั้น

สมาธิโดยธรรมชาติมันไม่สามารถชำระกิเลสได้ สมาธิสามารถให้ใจนี้อึดหน้าสำราญอยู่ในสมาธิธรรมได้ แต่สมาธิไม่เกิดปัญญาขึ้นมาเด็ดขาด ถึงต้องมีโลกุตตรปัญญา ปัญญาภายใน ปัญญาของพระพุทธเจ้าคือปัญญาการรู้เท่าทันกองสังขาร ปัญญาในธรรมะคือปัญญารู้เท่าทันในกองสังขาร สังขารคือความคิด ความปรุง ความแต่ง สังขารนั้นคือสังขารร่างกาย สังขารภายใน สังขารคือความคิด ปัญญาหลังความคิด ตามความคิดของตัวทัน

ดูอย่างตอนนี้เศรษฐกิจมันตกต่ำ มีการทำร้ายกัน มีการฆ่ากัน มีการทำลายตัวเอง เพราะอะไร? ก็เพราะมันไม่มีปัญญาตัวนี้ ใจ เพราะมันคิดถึงความเจ็บช้ำของเรา มันคิดถึงวาสนาของเรา คิดถึงว่าเราเป็นคนด้อยวาสนา เราเป็นคนทุกข์คนยาก มันคิดย่ำไปๆ แล้วมันก็ทำลายตัวเอง เห็นไหม ถ้าปัญญาของพระพุทธเจ้ามันจะทันตรงนี้ ใจ เราเกิดมาเรามีแต่มือเปล่าๆ มา ออกจากท้องพ่อท้องแม่มาใครเอาสมบัติมาด้วย สิ่งที่เกิดขึ้นมาก็มาแสวงหาเอา แล้วมันเสื่อมไปมันจะไปไหนเราก็เท่าทุน

เกิดมาก็มีแต่ตัว เวลามันสร้างขึ้นมาแล้วมี แล้วมันจากไปก็เท่าเก่า เราขาดทุนตรงไหน? เราไม่ได้ขาดทุนเลย แต่พอมันขาดไปเรารู้ว่ามันขาดทุน ทำไม? เราเห็นสมบัติภายนอกสำคัญกว่าตัวเราไง เห็นสิ่งต่างๆ สำคัญกว่าตัวเราไง เรารู้ว่าเรานี้รักตัวเองทุกคนเลย แต่โง่ทุกคนเลย เพราะไปเห็นสิ่งข้างนอกเหนือเรา เห็นไหม พอเข้ามาใกล้ก็เห็นร่างกายนี้เหนือจิตใจ จิตใจนี้มันเป็นนามธรรมมองไม่เห็น แต่ร่างกายนี้ชัดลึกลับวิเวรรณกันนะ กลัวจะไม่งาม ไม่ต้องใจ

ก็เหมือนกัน ร่างกายนี้ก็หายากอีก เพราะใจมันละเอียดกว่าร่างกาย นี่มันขยับเข้ามาๆ ปัญญาภายใน ถ้ามีปัญหาตัวนี้ใช้ปัญญาไง เอาตัวรอดได้ เอาตัวรอดได้จากเศรษฐกิจ จากภาวะความเป็นไปของโลก นี่ธรรมะของพระพุทธเจ้า วันนี้พระพุทธเจ้าประกาศธรรมอันละเอียดกว่านั้นนะ อันละเอียดภายใน อันละเอียดภายในคือว่าต้นข้าวของความดีภายในที่ทำทุกอย่างในหัวใจนั้น ตัวนั้นคือตัวธรรมแท้ แล้วสิ่งที่ว่าเป็นธรรมชาติ เป็นธรรม อันนี้เป็นธรรมเปรียบเทียบ

อย่างเช่นท่านพูด เวลาท่านสอน เห็นไหม พระพุทธเจ้าสอนเปรียบเทียบออกมาให้เป็นบุคลาธิษฐานให้ย้อนกลับมา ย้อนกลับมา เหมือนกับที่ว่าสามเณรน้อยเดินไปเห็นเขาชกน้ำเข้านา ทำไมมันชกน้ำเข้านาได้ น้ำนี้เป็นวัตถุ ทำไมเขาชกน้ำเข้านาได้ ทำไมเราไม่สามารถชกธรรมเข้าหัวใจเราได้ มันเปรียบเทียบสิ่งข้างนอกเข้ามา แล้วเข้ามาภายใน

แม้แต่ครูบาอาจารย์ เห็นไหม เห็นต้นข้าว ต้นข้าวนี้มันเกิดขึ้นมา มันเป็นเมล็ดข้าว เมล็ดข้าวนี้ถ้าตกลงดินอีกมันก็เกิดอีก เมล็ดข้าวนี้เราสีแล้วเราเอาไปหุง เมล็ดข้าวนี้เกิดไม่ได้ หัวใจของเราก็เหมือนกัน ตายแล้วเกิด ตายแล้วเกิด ตายแล้วเกิดตลอดเวลา มันเพราะอะไร? เพราะเหมือนเมล็ดข้าวนี้ เพราะเมล็ดข้าวนี้มันมีชีวิต มันมีเชื้อที่ว่าจะต้องเกิดต่อไป ถ้าเมล็ดข้าวนี้ได้รับการอบมันจะเกิดไม่ได้ไง

หัวใจนี้ได้รับการอบรมด้วยคหะธรรมไง คหะธรรม มักจะอริยสังขังเข้าไปอบรม เข้าไปเผาผลาญจนกิเลสนั้นหมดไป ไม่มีการเกิดใจ นี่เพราะเราเปรียบเทียบเข้ามา สิ่งที่เราเปรียบเทียบให้ย้อนกลับเข้าไปภายในหัวใจ ไม่ใช่เปรียบเทียบออกไปเพื่อพิจารณากันข้างนอกใช่ไหม? เราเปรียบเทียบสิ่งนั้นมา แล้วเราก็วิเคราะห์วิจัยสิ่งที่เปรียบเทียบนั้นออกมาเรื่อยๆ ออกมาเรื่อยๆ ออกจนกลายเป็นวัตถุไปเลย ออกจนพ้นจากหลักเกณฑ์ไปทั้งหมดเลย

นั่นนะชาวพุทธที่ว่าวิเคราะห์วิจารณ์กัน วิเคราะห์วิจารณ์กันเอาไปมาสุ่มใจตัวเอง ถึงว่านี่ ปัญหา การใช้ปัญญาถึงว่าการให้แสงสว่างของปัญญา ตัวแทนใจ ถึงจะไม่เกิดตอนนี้ มันก็เกิดต่อไปข้างหน้า เพราะสละไว้ตอนนี้ แม้แต่คำพูดนี้ที่มันไม่น่าพูด แต่มันก็พูดนะ ที่ว่าอย่างเช่น พระอรหันต์ทุกๆ องค์ใช้ไหม? แต่อดีตชาติในพระไตรปิฎก เห็นไหม เคยทำบุญกับพระพุทธเจ้าอย่างนั้นๆ จะได้ผลอย่างนั้นๆ

นี่ก็เหมือนกัน เราได้ทำบุญไว้มันจะให้ผลต่อไปข้างหน้า ถึงจะได้เกิดปัจจุบันนี้ไง พระพุทธเจ้าสอนถึงการทำการงานปัจจุบันนี้ ๑.ได้บุญกุศล ได้ความสุข ๒.ตายไปแล้วได้ส่วยผลอีกเห็นไหม ตายไปแล้วไง ที่นี้พูดอย่างนั้นพูดเป็นกลางๆ ไว้เพื่อไม่ให้คนมันจะจงติเตียนพระไตรปิฎกไง พระไตรปิฎกพูดไว้อย่างนั้นเลย ถ้ามีเราก็ได้ประโยชน์ ถ้าไม่มีเราก็ไม่เสียหายอะไร ถ้านรก สวรรค์ไง การเกิดอย่างนั้น แต่เกิดเด็ดขาด

ถ้าไม่เกิดเด็ดขาดอย่างวัตถุ เห็นไหม อย่างเช่นสายพานการผลิตของรถ ถ้าสายพานการผลิตออกมาจากไหน มันจะบีบมาเหมือนกันหมดเลย ทำไมลูกๆ เกิดจากพ่อแม่เดียวกันไม่เคยเหมือนกันซักคนหนึ่ง มันต้องเหมือนกันสิ พ่อแม่คนไหนบ้างไม่อยากจะลูกสวยสดงดงาม ไม่อยากจะลูกเป็นคนดี แต่ทำไมออกมาแล้วมันไม่เหมือนกันล่ะ? เพราะกรรมจากจิตดวงที่เกิดนั้น พ่อแม่นี้เป็นเจ้าของลูก

พ่อแม่ เห็นไหม ไข่ของแม่กับเชื้อของพ่อ จิตปฏิสนธิตัวนั้น ตัวที่มากเกิด จิตปฏิสนธิมาเกิดเป็นตัวของเขา ถึงว่าเลี้ยงลูกได้แต่กายใจ หัวใจเราเลี้ยงไม่ได้ เพราะกรรมของเขามีในหัวใจของเขา กรรมของเขาอันนั้นมันเป็นความสะสมมาของใจ ความเคยใจ เป็นนิสัย เป็นความที่ฉันเคยตัวมาเป็นอย่างนั้น อันนั้นตรงนั้น แต่ตรงนี้แก้ได้ ถ้าแก้ไม่ได้พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นไม่ได้ นี่พูดให้เห็นว่าการทำบุญกุศลแล้วมันจะไปต่อไปเป็น ๒ ชั้น ๓ ชั้นไง ถ้าคนฉลาดถึงได้อยากจะทำบุญไง

ทำบุญแล้ว ๑.ปัจจุบันนี้ได้ นี้ได้ ๒.ได้ความสุข ความพอใจ ได้ของตัวเองอยู่แล้ว เพราะว่าเราให้คนอื่น ของหลุดจากมือเราไป คนอื่นที่หยิบไป คนที่ได้รับของจากเรา คนที่ได้มันต้องมีความสุขใจ ความพอใจที่เขาเก็บไว้ละ แต่ถ้าเราให้เด็ก เห็นไหม เด็กกระโดดโลดเต้นเลยมีความสุขไหม? เราเป็นคนให้ความสุขเขา ทำไมเราไม่มีความสุข เราให้ความพอใจเขา ทำไมเรา

ไม่มีความพอใจ นั่นปัจจุบัน แล้วต่อไปล่ะ? แล้วย้อนกลับๆ จิตดวงนั้นก็เหมือนกับโองน้ำนั้นจะปิดไปเรื่อยๆ

นี่ก็เหมือนกัน ทำบุญกุศลไปเรื่อย เหมือนกับเราทำความเคยชิน อย่างเช่นเข้าออกกำลังกายนี้ทุกวัน ออกอย่างนี้ทุกวัน ลองไม่ออกวิ่งสิ ทำบุญๆๆ ทำจนเคยชิน จิตดวงนั้นตายไปไม่ต้องลงไปตีพญายมที่ว่าต้องไปวินิจฉัยไง ถ้ายังก้ำกึ่งอยู่เราเป็นคนคิบบๆ สุกๆ ตายไปก้ำกึ่งก็ต้องไปตรงนั้น

แต่ในพระไตรปิฎกบอกไว้ว่ามีอยู่ คหบดีทำบุญกุศลไว้มาก ก่อนจะสิ้นใจตายสวรรค์ทุกชั้นเปิดหมดเลย รถม้าจากสวรรค์ทุกชั้นมารอรับ จะไปชั้นไหนก็ได้ เพราะจิตใจดวงนั้นมันสะสมมาเต็มอิม เต็มพอดิใจ เหมือนกับเราเป็นเจ้าของห้องในคอนโดมิเนียม ชั้นไหนเราซื้อไว้หมด เราจะไปไหนก็ได้เพราะเราเป็นเจ้าของ เราสะสมใจจนสิทธิของใจนี้สมกับสวรรค์ชั้นไหนมันไปได้หมดใจ

นี่บุญกุศลอันนั้น ไม่ต้องไปลงตรงที่ มันเป็นจาคุมที่ต้องไปแบ่งแยกก่อน ตรงนั้นใกล้กับมนุษย์มาก ที่ว่าอาหารที่เป็นทิพย์นี่ไง อาหารที่เป็นทิพย์ๆ พอดอนแรกเป็นทิพย์ไปเรื่อยๆ นี่สละออกมา ถึงว่าศาสนาพุทธนี้ประเสริฐมาก สอนตั้งแต่เรื่องการเป็นบุญกุศลที่ว่าอยู่ในวิภวณใจเกิดขึ้นเหมือนพลังงานใช้แล้วต้องหมดไป กับเป็นบุญกุศลแท้ๆ จากการทำสมาธิธรรมเกิดเป็นพรหม ถ้าทำจิตสงบแล้ว จิตนั้นตายดับขณะนั้นเป็นพรหมเด็ดขาด เห็นไหม จากสวรรค์ จากพรหม จะนิพพาน! ลื่นไปโดยไม่มีเชื้อเลย

ศาสนาพุทธสอนละเอียดลออมาก เราถึงว่าศาสนานี้ประเสริฐ แต่เราใช้ตรงไหนล่ะ? เราใช้กันไม่เป็น ชาวพุทธใช้ศาสนาพุทธไม่เป็น เอาศาสนามาหลนกิเลสของตัวเอง เราเป็นชาวพุทธ พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง ปล่อยให้วางเฉย เป็นคนที่ไม่มีความกังวล เป็นคนที่ไม่มีความติดใจ เป็นคนที่ปฏิเสธชีวิตของตัวเองทั้งหมดเลย ปิดกั้นตัวเองทั้งหมด เพราะเราปล่อยวาง เราเป็นคนปล่อยวาง นี่ว่าทำไม่ได้ ทำอย่างนี้เป็นกิเลส ทำอย่างนี้เป็นกิเลส ต้องทำ พระพุทธเจ้าสอนถึงมัจจะอริยสังขัง ความเพียรชอบ ความดำริชอบ การงานชอบ พระพุทธเจ้าให้ปล่อยวางเฉยที่ไหน?

ทำงานถึงจุดหนึ่งมันอิมโดยตัวมันเอง มันเป็นไปโดยอัตโนมัติ ความเป็นไปโดยอัตโนมัติ อันนั้นมันจะเกิดขึ้นโดยความเป็นจริง ปัจจุบันตั้งรู้จำเพาะตน แต่ไม่ใช่ว่ายังไม่ทำอะไรเลย เรา

เรียนวิชาการมาแล้วปล่อยวาง เราศึกษาทฤษฎีวิทยาศาสตร์มาแล้วเราไม่เคยทดลองเลย เรารู้ทฤษฎีอยู่อย่างนั้นแหละ ถึงเวลาจำเป็นขึ้นมาเราทำไม่ได้นะ อย่างเช่นปัจจุบันนี้ไฟฟ้าดับเราหุงข้าวกันไม่ได้หรอก เพราะเราไม่เคยหุงข้าวกันแล้ว เราทำไม่เป็น แต่วิชาการนั้นถ้าเราหุงไว้ไฟฟ้าไม่มีเราก็หุงข้าวได้

อันนี้ก็เหมือนกัน ลองเราทำเป็นจากภายใน มันเป็นโดยความเป็นจริง ตามความเป็นจริง นั้นถึงเป็นธรรมแท้ใจ ธรรมแท้จะเกิดขึ้นจากภายใน เกิดขึ้นจากภายในเพราะภาชนะที่จะใส่ธรรมได้คือหัวใจของมนุษย์ทุกคน ปุถุชนทุกคนนี้แหละ ปุถุชนคนหนาด้วยกิเลส การฟังธรรม การฝึกฝนตนเองจนเป็นกัลยาณปุถุชน ผู้ที่เป็นกัลยาณปุถุชนคือว่าไม่ใช่เป็นปุถุชนคนหนาด้วยกิเลสนะ เป็นปุถุชนอยู่ เป็นกัลยาแล้ว เป็นกัลยาณัง เป็นผู้ที่มีความเพียรชอบ เป็นผู้ที่เป็นอริยมรรคไป

ผู้ที่เป็นอริยมรรค บุคคล ๘ จำพวก จากปุถุชนขึ้นเป็นโสดาปัตติมรรค นี้เป็นบุคคลจำพวกหนึ่งในสังฆคณฺ เห็นไหม ๘ จำพวกไป เป็นโสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามี มรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล บุคคล ๘ จำพวกเกิดขึ้นจากผู้ปฏิบัติคนๆ เดียวนั้นแหละ แต่อยู่ในขั้นตอนไหนก็บุคคลคนนั้นไป ไม่ใช่ว่า ๘ คนรวมกัน คนเดียว บุคคลผู้ปฏิบัติคนเดียว (เทพจัดข้อ)

เราถึงได้มาเวียนเทียนกันนะ เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เพราะมันต้องมีชาติ มีศาสนา มีพระมหากษัตริย์.. มีชาติ ชาติคือคนรวมกันขึ้นมาเป็นชาติ ความสมานของคนอยู่ในชาตินั้นให้ ความร่มเย็นคือศาสนา ตัวศาสนาไป ศาสนาพุทธเป็นการสะสมมา เป็นการตกผลึกออกมา เป็นวัฒนธรรมประเพณี ก่อนประเทศวันนี่ถึงมีการเวียนเทียนไป

การเวียนเทียน เวียนเทียนเพื่ออะไร? การเวียนเทียนเป็นศาสนพิธี เป็นพิธีกรรมในศาสนาพุทธ เป็นการเคารพ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ฉะนั้นเราจะเวียนเทียน เพราะศาสนาพุทธเราเกิดในประเทศอันสมควร มีศาสนา มีวัฒนธรรมประเพณี ให้ความเป็นอยู่ของเรามีความสุขไป

ชาติอื่น ประเทศอื่น ความเป็นอยู่ของเขา เขาว่าเขาเจริญขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่เขาไม่มีเครื่องคูดิมของหัวใจ คนไม่มีที่พึ่งของใจมันทุกข์ในหัวใจ จะมีสมบัติหรือไม่มีสมบัติมันก็ทุกข์

อยู่อย่างนั้นแหละ แต่ถ้าหัวใจมีที่พึ่ง จะมีสมบัติหรือไม่มีสมบัติมันก็พอเป็นเครื่องอยู่ เครื่องอาศัยใจ ถึงว่าศาสนาพุทธมันตกผลึกมาเป็นวัฒนธรรมประเพณีให้เราได้เจริญรอยตามใช้ไหม?

ทีนี้เราเข้ามาเพื่อจะเวียนเทียน เวียนเทียนเพื่ออะไร? เวียนเทียนนี้เป็นศาสนพิธีใช้ไหม? พิธีกรรม การเวียนเทียนเพื่อเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่ออะไร? เพื่อให้ชีวิตเรามีหลักมีเกณฑ์ใจ

ชีวิตนี้คืออะไร? คนเกิดมานี้ เกิดมาเป็นชีวิตนี้คืออะไร? เราเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วเราต้องอยู่ในครอบครัว แล้วเราต้องตายไปเฉยๆ หรือ? ศาสนาจะบอกถึงว่าคนเกิด เกิดมาจากไหน? เกิดมามีกรรม จะดำรงต่อไปอย่างไร? แล้วจะไปไหนต่อไป

ถึงบอกว่าเหมือนกับแม่น้ำ เมื่อก่อนแม่น้ำแม่กลองน้ำมีมากเลย เราใช้อย่างไรก็ได้ ใครๆ ก็ใช้ได้ ต่อไปน้ำนี้จะต้องแบ่งสรรปันส่วนกัน ศาสนาถ้าเจริญขึ้นมา เจริญขึ้นมา มันมีน้ำเป็นตัวสมานใจ ตัวสมานใจให้ประชาชนมีความสุข ถ้าศาสนาเจริญ หัวใจเราศาสนาเจริญ เราจะมีความสุขในหัวใจเรา ถ้าศาสนาแห้งผาก ความเป็นไปแห้งผาก มันจะทำให้เราเร่าร้อนใจ

ฉะนั้น การมาเวียนเทียนเพื่อจะสร้างบุญกุศลให้กับหัวใจ ให้เกิดมีน้ำในหัวใจเราขึ้นมาใจให้ความร่มเย็นเป็นสุข มีแก่น มีที่ยึดที่มั่นของหัวใจใจ ไม่ใช่หัวใจอยู่แบบแห้งแล้ง อยู่กันแบบไม่รู้จะพึ่งใคร เศรษฐกิจมันจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่นะ เหมือนกับเราคนหนึ่ง ใครก็แล้วแต่อยู่บนเครื่องบิน แล้วเรตกเครื่องบินมา เครื่องบินนี้บินไป แล้วผู้โดยสารในเครื่องบินนั้นเขาก็บินไปถึงจุดหมายปลายทาง แต่สำหรับเราคนหนึ่ง เราอยู่ในเครื่องบินนั้น แล้วเรตกเครื่องบินนั้นลงมา เราจะมีความคิดอย่างไรถ้าเรตกจากเครื่องบินนั้น เราไม่มีโอกาสไปถึงจุดหมายปลายทางใช้ไหม?

การเกิด เราเกิดมานี้เกิดมาแล้วเป็นมนุษย์ ก็เหมือนเราอยู่ในเครื่องบินลำหนึ่ง แล้วเราจะไปถึงสิ้นสุดที่จุดหมายปลายทางของเครื่องบิน คือว่าเราตายไปสมควรกับอายุขัยของเรา แต่ถ้าเราตายไปโดยที่เราเกิดอุบัติเหตุ หรือว่าเราทำลายตัวเราเอง ก็เหมือนเรตกจากเครื่องบินนั้นนะ เราตกออกจากเครื่องบินนั้นไป แล้วเราก็ไม่ไปถึงจุดหมายปลายทางตามความเป็นจริง

อันนั้นถึงว่าการที่เศรษฐกิจมันเป็นไปอย่างไรก็แล้วแต่ เราจะต้องดูแลตัวของเราใจ เราจะต้องดูแลตัวของเราให้หัวใจเราเข้มแข็ง หัวใจเราเข้มแข็ง เหตุการณ์จะเป็นอย่างไร เราก็ยืนอยู่บน

เศรษฐกิจนั้นได้ ถ้าหัวใจไม่เข้มแข็งมันโทษตัวเองไง ทำไมเราทุกข์? ทำไมเราเป็นอย่างนี้? ทำไมเราไม่เหมือนกับชาวบ้านเขา?

ความทุกข์ในหัวใจมีทุกดวง ทุกๆ ดวงใจตั้งแต่ราชา มหากษัตริย์ ลงมายังคนทุกข์ คนจน มีทุกดวง เพราะความทุกข์นี้เป็นความจริง เป็นอริยสัจ แต่เขาเก็บงำไว้ในหัวใจ เขาไม่พูดออกมา ใจให้เราหันหน้าเข้าหากันนะ แล้วเราบอกว่ามีแต่ความทุกข์เอามาพูดกันไม่มีวันจบ ไม่มีวันจบ หรอก คุณกันแต่เรื่องความทุกข์มันจะมีมหาศาลเลย แต่เขาเก็บงำไว้ในหัวใจ หมายถึงว่าทุกคนก็มีความทุกข์เหมือนกัน เพราะมันเป็นความจริง เราเกิดมาเพื่อเผชิญกับความทุกข์ แล้วเราควบคุมความทุกข์ของเราได้ แล้วความทุกข์นั้นอยู่ในหัวใจ มันถึงมีความสุขไง ความทุกข์นั้นสงบลง ความสุขจะเกิดขึ้น ทุกข์นั้นสงบตัวลง เห็นไหม มีมืดแล้วต้องสว่าง สว่างแล้วก็มืด หมุนไปเวียนมาไง เดี่ยวทุกข์ เดี่ยวสุข เดี่ยวสุข เดี่ยวทุกข์

เราจะเอาสุขมากหรือเอาทุกข์มาก ถ้าเราจะเอาสุขมากเราต้องมานี้ เห็นไหม เวลาจะเวียนเทียนนะ พุทโธรอบแรก ชัมโมรอบที่สอง สังโฆรอบที่สาม เวลาเวียนเทียน เพราะรัตนตรัยเป็น แก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึกของเรา สารพัดนึกตรงไหน? พระพุทธ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ศาสนา ตัวศาสนธรรมแก้วสารพัดนึก เช่น มีศีล ๕ เราไม่ใช่จ่าย ฟุ่มเฟือย เราไม่ใช่จ่ายความเป็นไป

จะมาเวียนเทียน จะมาถือศีล พอพ้นจากนี้ไปก็ไปกินเหล้าเมายา มันได้อะไรขึ้นมา? แต่ถ้าเรามีศีล ใจตรงนั้นมันทำให้ร่างกายแข็งแรง มีเวลาทำงาน ไม่ทำให้เสียทรัพย์ เก็บสะสมไว้มันจะรวยไหม? นี่มีศีลก็มีทรัพย์ตามมาทันทีเลย ทรัพย์นั้นจะเกิดจากตรงนี้ขึ้นมาทันที นี่ถึงทำให้เราเจริญขึ้นๆ เพราะเรามีศีลก่อน ตัวศาสนพิธีไง

ศาสนพิธีนี้เป็นเส้นหนึ่งนสามเส้น เห็นไหม ในทาน ในศีล ในภาวนา ในปริยัติ ในปฏิบัติ ในปฏิเวธ การทำกิจกรรมนี้มันเป็นการปฏิบัติ ปฏิเวธคือความสุขที่เกิดขึ้น ในปฏิเวธ หมายถึงผล ผลก็มีหยาบ มีกลาง มีละเอียด การปฏิบัติก็มีหยาบ มีกลาง มีละเอียด ในปริยัติก็มีหยาบ มีกลาง มีละเอียด การศึกษามา การฟังมานี้มันเข้าใจ แต่เข้าใจแล้วเราก็มีความสว่างในใจ มันก็เป็นอย่างหยาบๆ มาตลอด รู้หยาบๆ ทำหยาบๆ ผลหยาบๆ รู้ละเอียด ทำละเอียด ได้ผลละเอียด เราถึงได้สะสมตรงนี้ขึ้นไป

ศาสนธรรมคือคำสั่งสอน คือการละเว้นไฉ่ ยั้งละเว้นเท่าไรหัวใจยิ่งสงบขึ้น ละเว้นเท่าไร การละเว้น คือคือความปกติของใจ เรานั่งอยู่นี้มีศีล ๕ ทุกคน ทุกคนมีศีลบริสุทธิ์หมดเลยขณะนี้ เพราะไม่ได้ทำความผิด คือคือความปกติ ความปกตินั้นจะทำให้ใจร่มเย็นขึ้นเรื่อยๆ จากปกติภายนอก ปกติเข้าไปภายใน

นี่การปฏิบัติถึงว่าเป็นแก้วสารพัดนึกใจ นึกขึ้นมาเมื่อไหร่ก็ได้ แต่เรานึกไม่ถึง เราไม่เชื่อมั่นในแก้วสารพัดนึกของชาวพุทธเราใจ เราเรียกรื่อง เราเราร้อนว่าเราเป็นชาวพุทธ เราทำบุญ เราตักบาตร ทำไมมันไม่สมความปรารถนาของเรา เพราะเราจับจด เราไม่มั่นคง เราไม่มั่นคงในศาสนา เราไม่มั่นคงเอง เราก็ไม่ได้ผลตามที่เราเข้าไปได้มากได้น้อย เราเข้าไปได้ลึก เราเข้าไปได้มากเราก็จะได้มาก เราเข้าไปได้น้อยเราก็จะได้ได้น้อย เราเข้าไปได้กลางเราก็จะได้กลาง

นี่ถึงว่าเป็นสามเส้า เส้าหนึ่งคือการเวียนเทียนนี้ การเวียนเทียนเพราะเราเคารพไฉ่ ถึงจะได้ผลไม่ได้ผล เราเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระสงฆ์พระอริยเจ้า ผู้ปฏิบัติธรรม ทำไมมันจะไม่ได้ผล เราต้องจดจ่อตั้งใจถึงตรงนั้นไฉ่ เราอธิษฐานเอาเลย เพราะว่า การเวียนเทียนนี้ เวลาเราใส่บาตรตอนเช้า เห็นไหม มันเป็นอาหาร เป็นวัตถุมหา เราว่าเป็นการทำบุญ เราบูชาด้วยรูป เทียน ดอกไม้ เครื่องหอม มันจะไม่ได้บุญได้อย่างไร?

ดอกไม้กว่าเราจะได้อมา เราบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยดอกไม้ บุญกุศลมันมหาศาลนะ มันเคารพที่ใจไฉ่ เหตุการณ์ทำบุญตอนเช้าหรือการเวียนเทียนก็แล้วแต่ เป็นวัตถุนั้นเพื่อให้ใจนี้ได้อคูด้อม ใจนี้ถ้ามันมั่นคง มันสุขใจ ใจนี้มันจะได้ตรงนั้นไฉ่ ได้ความพอใจ ความพอใจ ความสะสมของใจ ใจจะอ้อมขึ้นเรื่อยๆ อ้อมขึ้นเรื่อยๆ จนถึงว่ามันเย็นโดยปกติ

ศีลภายใน อธิศีล ไม่ใช่ศีลภายนอกที่ขอจากพระ ศีลวิริติขึ้นจากใจเลย ใจปกติ ใจมันคงใจนั้นเป็นศีลโดยอัตโนมัติ สมุจเฉทขึ้นมาในหัวใจตัวเดียวของเราเองเลย วิริติขึ้นมาเอง มันเป็นโดยปกติของมัน เห็นไหม เป็นปกติในหัวใจ ถึงว่าเราอันนี้เข้าถึงโดยลึก โดยลึกหมายถึงเข้าถึง โดยการประพฤติปฏิบัติ ความเชื่อมั่นไฉ่

ใหม่ๆ ไปขอพระ ก็ต้องแบบว่าให้พระเป็นพยานเพื่อให้รับรู้กัน สุดท้ายแล้วไม่ต้อง เราเองนึกขึ้นมาเมื่อไหร่ก็ได้ เพราะเราเข้าใจแล้วเราพอใจจะทำ เราเห็นผลของมันไฉ่ ความสงบภายในหัวใจเรา ความสงบในครอบครัวของเรา ความสงบในบ้านของเรา ในพ่อ ในแม่ ในลูก

หน้าที่ของคนทำงานไง แต่ถ้าแสวงหาหมายึดอันนั้นถึงเป็นกิเลส ไม่สมควรไปยึดมั่น ปล่อยไว้ตามความเป็นจริง

นี่ให้ย้อนกลับมาตรงนี้ เราถึงมาเวียนเทียนกันขึ้นมาให้จิตใจเราเข้มแข็ง ให้จิตใจเรารู้กับสภาวะ ให้ครอบครัวเรา ให้ตัวเรา เหมือนกับที่ว่าเครื่องบิน ให้เราโดยสารเครื่องบินไปโดยสวัสดิภาพ ลงเครื่องบินโดยเครื่องบินจอดตามความเป็นจริงใจ ว่าชีวิตหนึ่งให้เราเกิดมาดี เครื่องบินขึ้นมาก็ขึ้นมาสุง เห็นไหม เกิดเป็นมนุษย์นี่ประเสริฐที่สุด แล้วเครื่องบินก็ลง แล้วก็จอด แล้วเราก็ตกลงตามความเป็นจริง

เรามีเสบียงไปไง เราจะมีเสบียงไป ลงจากเครื่องบินก็มีกระเป๋าถือไปจะไปไหนก็ได้ ลงจากเครื่องบินเรามีแต่ตัวเปล่าๆ ไม่มีเสบียงไป เห็นไหม บุญกุศลเป็นเสบียงต่อไปภายภาคหน้า เราต้องสะสมของเรา พระพุทธเจ้าสอนตั้งแต่มาจากไหน? มาจากกรรม เกิดเป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์ก็ทุกข์ต่อไป แล้วตายแล้วจะไปไหน? นี่บุญกุศลพาไปๆ เรามีเสบียงไป

นี่รัตนตรัยถึงว่าเป็นแก้วสารพัดนึก นึกตั้งแต่ชาตินี้ นึกตั้งแต่ชาติต่อไปได้หมด ได้หมดจริงๆ นะ เพียงแต่พวกเราไม่มั่นคง ไม่มั่นใจ เข้าไม่ถึงใจ มีของดีเป็นไก่ได้พลอย กบเผือกอับัว เห็นแต่น้ำหวานๆ นะ แต่ไม่เคยได้ลิ้มรสน้ำหวานนั้นเลย หัวใจไม่เคยคิดถึงมรรคมาหาสุข หัวใจเฝ้าอยู่ที่นี่พิถีๆ เฝ้าแต่พิถีใจ มันเข้าไม่ถึงตัวน้ำหวานนั้น เข้าถึงแต่ถุงพลาสติก เห็นไหม ไปลูบๆ ที่ถุงพลาสติกนั้น แต่น้ำหวานอยู่ในถุงพลาสติกนั้นมันต้องทะลุถุงพลาสติกนั้นเข้าไปไง ทะลุความยึดมั่นถือมั่น ทะลุความตระหนี่ ทะลุความไม่ยอมทำ ให้เข้าไปถึงตรงนั้นเราจะมีความสุข

นี่ตัวศาสนา ถึงว่าแก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ วันนี้วันอาสาฬหบูชา พระพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักร ปัญจวัคคีย์ พระอัญญาโกณฑัญญะตรีสรูธรรม เป็นพยานเป็นองค์ที่ ๒ เลย เราทำงานของเราเสร็จคนเดียวไม่มีใครมารับประกัน เราก็ว่าเราเก่งคนเดียวไง คนอื่นเขาไม่ยอมรับรู้ด้วยหรอก แต่พอมานะวันนี้ เทศน์ธรรมจักร แล้วพระอัญญาโกณฑัญญะตรีสรูธรรม พระพุทธเจ้าบอก

“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

เป็นพยานกันใจ ผู้ที่รู้ธรรมถึงว่ามันตามๆ กันมา ไม่ใช่ว่าทุกคนเดียว ดั้นเดาคนเดียวใจ มีพยานหลักฐานมา วันนี้เราถึงต้องมา เพราะว่าพระพุทธเจ้าประกาศธรรม แล้วธรรมจักรเคลื่อนไป ธรรมจักรได้เคลื่อนแล้ว เทวดานี้แซ่ซ้องสรรเสริญตลอดไป

เราเป็นชาวพุทธ เราอยู่ท่ามกลางที่ว่าเทวดาเขาอยากได้ นี่ซัมมจักกัปปวัตถสูตร วันนี้วันที่ประกาศ แล้วเราถึงต้องเข้ามาปฏิบัติธรรมเพื่อจะให้ถึงตามความเป็นจริง ถ้าทำไม่ได้ก็ใช้บุญกุศลนี้เป็นเครื่องดำเนินไปก่อน

ตั้งใจ เดี่ยวเสร็จแล้วจะพาทำวัตรนาคหนึ่ง แล้วก็ให้เวียนเทียนเลยนะ